

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	1259632
------------	---------

Prins Hendrik Zanddijk

Verzenddatum	24-05-2016
--------------	------------

Stand van zaken ontwikkeling plan voor versterking Prins Hendrik Zanddijk

Datum commissie	31-05/01-06-2016
-----------------	------------------

Portefeuillehouder	Burgemeester
--------------------	--------------

Doelenboom

Programma	3	Mooi en gastvrij Texel
Maatschappelijk doel	3.2.	Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen
Beleidsdoel	3.2.2	Dijkversterking zoveel mogelijk buitendijks uitgevoerd
Operationeel doel	3.2.2.1	Zandige variant Prins Hendrikdijk uitvoeren

Naar aanleiding van een vraag van Texels Belang, een aangekondigde motie en vragen vanuit de bevolking, hierbij een toelichting op de stand van zaken van de plannen voor versterking van de Prins Hendrikdijk met een duinenrij/zanddijk in zee. Naast deze inhoudelijke toelichting vragen wij de raad in de vergadering van 15 juni a.s. te besluiten een eenmalige extra financiële bijdrage te leveren aan de uitvoering van de Prins Hendrik Zanddijk. Voor toelichting daarop verwijzen we graag naar dat advies.

Aanleiding

Het idee voor een alternatieve, zeewaartse versterking van de Prins Hendrikdijk is ontstaan op Texel. De belangrijkste reden: geen gebruik van landbouwgrond, versterking van de natuur- en belevingswaarde van het eiland en daarmee ook toeristisch interessant. De traditionele aanpak zou betekenen dat er een dik pak rivierklei van 90 meter breed en 3 meter hoog aan de binnenkant tegen de huidige dijk aan zou komen, waardoor diverse woningen, bedrijven en veel landbouwgrond verloren zou zijn gegaan.

Proces

Na jarenlange inspanning en onderzoek is het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier sinds de ondertekening van een Realisatie Overeenkomst op 30 mei 2013 ook voorstander van de 'zandige variant' en hebben het rijk, de provincie, HHNK en de gemeente zich vastgelegd om zich in te spannen de Prins Hendrikzanddijk te realiseren. Alle betrokkenen hebben financieel bijgedragen (Texel € 375.000,-), evenals het Waddenfonds (ruim € 12 miljoen) aan het totale project: een veilige zandige waterkering met daarbuiten natuurontwikkeling.

Huidig ontwerp

De Zanddijk is zo ontworpen dat het een zelfstandige hoofdwaterkering is. Hij komt tegen de buitenkant van de huidige dijk te liggen, die zijn functie verliest (maar wel blijft liggen). Tussen de zanddijk en de geul van de Texelstroom komt natuurontwikkeling, voor een deel afgeschermd van het open water door een vloedhaak. Naar verwachting zal zich daar een rijkere natuur kunnen ontwikkelen, dan die nu reeds aanwezig is. Dat moet ook, als compensatie van de natuur die verloren gaat door aanleg van de zanddijk. Van natuurcompensatie elders is geen sprake; binnendijks gebeurt helemaal niets door de aanleg van de zanddijk, er gaat geen landbouwgrond verloren. Dat was ook de hele opzet van het plan. Uiteraard is het de bedoeling om van de nieuwe buitendijkse natuur te kunnen genieten: er zijn enkele wandelpaden met uitkijkmogelijkheden voorzien in het gebied en vanaf de dijk ter hoogte van De Schans is er natuurlijk ook uitzicht op de nieuwe natuur.

Natura2000

De Waddenzee waar de PHZanddijk in wordt aangelegd is aangewezen als Natura2000-gebied. Dat is juridisch nog wel een spannende zaak: volgens de Natuurbeschermingswet mag men in Natura2000-gebied alleen iets doen als er geen alternatief mogelijk is. En dat is er natuurlijk wel: een traditionele versterking van de dijk met klei aan de binnenkant. Maar: sinds enkele jaren doet de zogenaamde 'ecosysteembenadering' opgeld in het omgaan met de natuur. Kijk naar het hele natuurlijk systeem op de betreffende plaats: wordt dat er in zijn totaliteit beter van, dan is het een goed plan. En dat is bij de PHZanddijk ontegenzeggelijk het geval.

Daarom kan de provincie een NB-wetvergunning afgeven en achten de deskundigen de kans groot dat die vergunning stand zal houden, ook al zou er iemand bij de Raad van State tegen in beroep gaan. Maar helemaal zeker is dat natuurlijk nog niet.

Het gevolg van die onzekerheid is dat de provincie -en in navolging daarvan ook HHNK- de neiging heeft om het recreatief medegebruik van de PHZanddijk te minimaliseren: hoe minder potentiële verstoring van de natuur, hoe sterker het verhaal dat de natuur juist baat heeft bij dit plan.

Fietspad

Gezien bovenstaande is er spanning tussen de wens van toegankelijkheid en een buitendijkse fietsverbinding versus het verkleinen van het risico dat het hele plan niet door kan gaan. Die discussie spitst zich toe op het fietspad. Door de aanleg van de zanddijk verdwijnt de huidige buitendijkse fietsverbinding. De gemeente pleit al sinds de eerste schetsen van de zanddijk voor de aanleg van een fietspad zoals we dat kennen in de Eijerlandse duinen langs de Slufter; de versturende werking daarvan is immers minimaal. Mooi en toeristisch aantrekkelijk. Maar de noodzaak voor een fietsverbinding is er niet echt: de Rede aan de binnenkant van de dijk blijft immers gewoon beschikbaar.

Wij hebben het toeristisch-recreatieve belang en het belang van de Texelaars zelf van een buitendijks fietspad ondubbelzinnig en bij herhaling kenbaar gemaakt aan alle andere betrokken partners. Men erkent die wens ook zeker en neemt die mee in de besluitvorming. Maar daar blijft dus ook meespelen dat het risico bij de Raad van State (mocht het zover komen) zo klein mogelijk gehouden moet worden. Ook dat is in ons aller belang, sterker: dat is uiteindelijk belangrijker dan een fietspad. Wij laten het oordeel over welk ontwerp uiteindelijk het meest wijs is graag over aan de deskundigen op dit gebied. Uiteraard, zoals gezegd, wel nadat wij ons belang heel erg duidelijk neergezet hebben.

Procedure

Het plan voor versterking van 'dijksectie 9', de Prins Hendrikdijk, wordt het komend half jaar afgemaakt en gaat dan (eind dit jaar of begin volgend jaar) samen met alle benodigde vergunningen ter inzage. Dan kan een ieder een zienswijze indienen gedurende 6 weken. Vervolgens wordt het plan vastgesteld door het bestuur van HHNK en nog goedgekeurd door PS van de provincie, als toezichthouder. Daarna staat een eventueel beroep bij de Raad van State open. Het is overigens zeer de vraag of dat er van zal komen, gezien het enorme draagvlak voor de zanddijk bij mensen en organisaties van Texel en daar buiten.